

Propozycja zakresu analizy dotyczącej zestawienia informacji i zebrania danych dotyczących budynków szkół, sal sportowych na terenie szkolnym, boisk przyszkolnych, placów i dziedzińców na terenie szkolnym oraz oceny stanu technicznego w/w obiektów, znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Swarzędz.

Tomasz Thiel^{*)}

Poznań, luty 2009

^{*)} dr inż., prac. Zakładu Technologii i Organizacji Budownictwa, Instytut Konstrukcji Budowlanych, Politechnika Poznańska, tomasz.thiel@put.poznan.pl

Spis treści:

1. Wprowadzenie	3
2. Charakterystyka ogólna wszystkich obiektów jakie występują na terenie szkolnym	5
3. Charakterystyka szczegółowa budynku szkoły dotycząca elementów budynku oraz pomieszczeń znajdujących się w budynku	7
4. Charakterystyka szczegółowa budynku przyszkolnej sali sportowej dotycząca elementów budynku oraz pomieszczeń znajdujących się w tym budynku	15
5. Charakterystyka szczegółowa terenu boisk przyszkolnych, bieżni, skoczni i innych obiektów sportowych	24
6. Charakterystyka szczegółowa dziedzińców i placów znajdujących się na terenie szkolnym	27
7. Charakterystyka szczegółowa dotycząca ogrodzenia terenu szkolnego, bezpośredniego sąsiedztwa tego terenu, komunikacji wewnętrznej na terenie szkolnym oraz powiązania z istniejącym układem komunikacyjnym	29
8. Ocena stanu technicznego dla wyodrębnionych rodzajów obiektów występujących na terenie szkolnym, rodzaje napraw i stopnie pilności ich wykonania oraz szacunkowy koszt robót remontowych	31
9. Przykłady prac modernizacyjnych jakie mogą zostać zaproponowane dla istniejących budynków i obiektów znajdujących się na terenie szkolnym	34
10. Zakończenie	38

Załącznik

1. Wprowadzenie

Celem niniejszej analizy ma być określenie zakresu danych, jakie należy zebrać oraz zakresu oceny stanu technicznego, jaką należy przeprowadzić, dla potrzeb wykonania koncepcji zakresu napraw, modernizacji już istniejących budynków szkół, sal sportowych na terenie szkolnym, boisk przyszkolnych, placów i dziedzińców na terenie szkolnym oraz ewentualnie realizacji nowych obiektów (w szczególności sal sportowych i boisk przyszkolnych). Analiza ma na celu objęcie inwentaryzacją i oceną stanu technicznego wszystkich w/w obiektów znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Swarzędz.

Problem można rozpatrywać dwojako: w pierwszym sposobie można założyć kompleksową realizację wszystkich robót, tzn. dla każdej szkoły i terenu przyszkolnego wraz z obiektami jakie występują na tym terenie (sale sportowe, boiska, place, dziedzińce) określać łączne potrzeby. W drugim sposobie można wydzielić określone elementy, które będą rozpatrywane oddzielnie w przypadku każdej szkoły i obiektów znajdujących się na terenie przyszkolnym. Ten sposób pozwala na realizację prac naprawczych o różnym zakresie dla poszczególnych szkół i obiektów znajdujących się na terenach przyszkolnych. W opracowaniu proponuje się właśnie takie podejście. Dlatego dla każdej szkoły wraz z terenem przyszkolnym wyodrębniono następujące rodzaje obiektów, które będą analizowane oddzielnie. Są to: budynek - ew. budynki szkoły (1 rodzaj obiektu), budynek sali sportowej (2 rodzaj obiektu), boiska, bieżnie, skocznie i inne przyszkolne obiekty sportowe (3 rodzaj obiektów), place i dziedzińce przyszkolne (4 rodzaj obiektów) oraz ogrodzenie terenu szkolnego, bezpośrednie sąsiedztwo tego terenu, komunikacja wewnętrzna na terenie szkolnym oraz powiązanie z istniejącym układem komunikacyjnym wraz z charakterystyką tego układu (5 rodzaj obiektów).

Zakłada się, że po dokonaniu oceny stanu technicznego istniejących obiektów, powinno nastąpić zestawienie niezbędnych do wykonania napraw wraz z podaniem ilości (przedmiaru) robót oraz oszacowaniem kosztów jednostkowych i łącznych tych napraw. Przyjęto, że wszelkie prace naprawcze, proponowane na tym etapie, mają zapewnić użytkowanie istniejących obiektów na poziomie odpowiadającym obowiązującym: prawu budowlanemu, odpowiednim przepisom oraz normom. To właśnie Prawo budowlane, w powiązaniu z innymi aktami ustawodawczymi, odpowiednie przepisy oraz obowiązujące normy będą stanowiły

wyznaczniki poziomu standardowego dla budynków i obiektów występujących na terenie szkolnym. Określenie rodzaju potrzeb w zakresie prac naprawczych i osiągnięcia poziomu standardowego wraz z ich przybliżonymi kosztami (dla obiektów istniejących) stanowi zakończenie I-go etapu postępowania. Zakres opracowania dotyczy właśnie tego etapu. Zakończenie I-ego etapu będzie punktem wyjścia do dalszych działań związanych z określeniem możliwości modernizacji i przebudowy istniejących obiektów, ewentualnymi rozbiórkami obiektów i zlokalizowaniem na ich miejscu obiektów o tym samym lub o innym przeznaczeniu, wykonaniem nowych obiektów stanowiących uzupełnienie dla już istniejących. Na tym etapie (II etap) należy przewidzieć zdefiniowanie ponadnormatywnego (podwyższonego) standardu dla poszczególnych rodzajów obiektów (standard ten będzie dotyczył parametrów technicznych obiektu, jego wyposażenia, wykończenia, rodzajów i sposobów działania oraz sterowania dla instalacji itp.). Dla każdego obiektu należy przedstawić i porównać przynajmniej dwa możliwe warianty rozwiązania wraz z podaniem kosztów tych wariantów np. modernizacja i rozbudowa obiektu (wariant 1) wraz z kosztami lub rozbiórka i realizacja nowego obiektu (wariant 2) wraz z kosztami.

Opracowanie podzielono na kilka rozdziałów. W rozdziałach od drugiego do siódmego, zaproponowano zakres danych jakie należy zebrać o każdym z rodzajów obiektów wyodrębnionych na terenie szkolnym (podział na 5 rodzajów obiektów). W rozdziale ósmym określono sposób oceny stanu technicznego tych obiektów, zaproponowano sposób klasyfikowania rodzajów napraw, określania stopnia pilności ich wykonania oraz przyjmowania szacunkowych kosztów napraw. W rozdziale dziewiątym zestawiono prace modernizacyjne jakie mogą zostać zaproponowane dla istniejących budynków i obiektów znajdujących się na terenie szkolnym.

2. Charakterystyka ogólna wszystkich obiektów jakie występują na terenie szkolnym.

Dla każdego terenu szkolnego należy dokonać zestawienia obiektów budowlanych jakie występują na tym terenie. W tym celu w zestawieniu powinny się znaleźć:

- określenie powierzchni łącznej jaką zajmuje teren szkolny oraz kształtu tego terenu z podaniem długości poszczególnych boków (wskazany rysunek rzutu terenu szkolnego w skali 1:200), rodzaj szkoły (podstawowa, gimnazjum, liceum, inna - wpisać, zespół szkół – określić jakich), liczba uczniów (obecnie oraz na jaką szkoła została zaprojektowana);
- opis budynku (lub budynków, gdy jest ich kilka na terenie szkolnym) szkoły z podaniem dla każdego budynku szkoły oddzielnie powierzchni zabudowy, powierzchni całkowitej oraz kubatury, łącznej liczby kondygnacji z rozbiciem na kondygnacje podziemne i nadziemne, wysokości budynku/-ów (wskazane naniesienie budynku szkoły na rzucie terenu szkolnego);
- opis budynku sali sportowej, gdy znajduje się na terenie szkolnym, z określeniem położenia i ew. połączenia budynku tej sali z budynkiem szkoły, ponadto z podaniem powierzchni zabudowy, powierzchni całkowitej, kubatury, łącznej liczby kondygnacji z rozbiciem na kondygnacje podziemne i nadziemne oraz wysokości budynku hali (wskazane naniesienie budynku hali na rzucie terenu szkolnego);
- opis istniejących boisk przyszkolnych, bieżni skoczni itp., które znajdują się na terenie szkolnym; dla każdego z tych obiektów należy określić wymiary (długości boków i powierzchnię całkowitą), podać rodzaj występującej nawierzchni, wymienić dodatkowe elementy wyposażenia (bramki, konstrukcje wsporcze z zamontowanymi tablicami do koszykówki, słupy do siatkówki, skoku wzwyż, słupki do tenisa itp.), opisać położenie na terenie szkolnym i względem budynku/-ów szkoły (wskazane naniesienie wszystkich występujących obiektów na rzucie terenu szkolnego); jeżeli boiska posiadają własne ogrodzenie to określić powierzchnię ogrodzoną oraz podać długości poszczególnych boków ogrodzenia dla ogrodzonych obiektów (ogrodzenie tych obiektów powinno zostać naniesione na rzucie terenu szkolnego);
- opis występujących placów i dziedzińców na terenie szkolnym, z podaniem dla każdego z nich powierzchni, wymiarów poszczególnych boków, określeniem kształtu, opisem przeznaczenia (plac zabaw, plac parkingowy, teren zielony, inne), podaniem rodzaju

podłoża/nawierzchni (wskazane naniesienie wszystkich występujących placów i dziedzińców na rzucie terenu szkolnego);

- opis występującego układu komunikacji wewnętrznej na terenie szkolnym z podaniem rodzaju nawierzchni i szerokości przejść, chodników lub dróg oraz naniesienie całego układu komunikacji wewnętrznej na rzut terenu szkolnego;
- opis bezpośredniego i najbliższego sąsiedztwa terenu szkolnego z podaniem funkcji i obecnego sposobu zagospodarowania (wskazane zaznaczenie na rzucie terenu szkolnego) oraz opis dostępu i odległości terenu szkolnego od istniejącego układu komunikacyjnego, ewentualnie opis bezpośredniego powiązania terenu szkoły z istniejącym układem komunikacyjnym (wskazane naniesienie na rzucie terenu szkolnego).

Wszystkie wyżej wymienione obiekty i elementy występujące na terenie szkolnym lub w bliskim sąsiedztwie tego terenu wraz z ich opisem, będą stanowiły podstawę do dalszych już bardziej szczegółowych analiz o charakterze opisowym lub diagnostycznym.

3. Charakterystyka szczegółowa budynku szkoły dotycząca elementów budynku oraz pomieszczeń znajdujących się w budynku.

3.1. Dane dotyczące budynku szkoły (gdy na terenie szkolnym występuje więcej niż jeden budynek szkoły, dane należy zestawić dla każdego budynku oddzielnie).

Poniżej zestawiono w punktach niezbędne dane, jakie powinny być zestawione w odniesieniu do budynku szkoły. Są to:

1. Lokalizacja (wg. ewidencji gruntów i budynków): podać jednostkę ewidencyjną, wpisać: obręb – arkusz mapy – nr działki – nr budynku.
2. Forma własności: właściciel nieruchomości gruntowej i budynku – wpisać, podać numer księgi wieczystej (jeżeli są odrębne KW dla gruntu i dla budynku – wpisać obie) oraz powierzchnia nieruchomości gruntowej, na której znajduje się budynek /-ki szkoły.
3. Rok budowy (może być różny dla poszczególnych części budynku¹, wówczas wpisać dla każdej części oddzielnie).
4. Budynek z przeznaczeniem na szkołę / adaptowany na szkołę – podać rok adaptacji
5. Budynek wpisany do rejestru zabytków/znajduje się pod opieką konserwatora / nie dotyczy (określić właściwe) i jeżeli dotyczy, podać od którego roku.
6. Technologia wykonania może być różna dla poszczególnych części budynku (jeżeli tak to podać różne technologie i określić część budynku, w której występują):
(budynek o konstrukcji tradycyjnej: drewniany (1); murowany o stropach drewnianych (2), murowany ze stropami ogniotrwałymi (3), murowany o konstrukcji żelbetowej (4); budynek w technologii uprzemysłowionej: budynek wielkoblokowy (5), budynek z cegły żerańskiej (6), budynek szkieletowy (7), budynek wielkopłytkowy (8), budynek monolityczny (9) – podać właściwe)
7. Budynek: wolnostojący lub w zabudowie zwartej (sąsiedztwo: z jednej strony, sąsiedztwo z dwóch stron), dodatkowo określić czy budynek jest narożnikowy. Zaznaczyć czy budynek jest połączony z innymi budynkami lub obiektami znajdującymi się na terenie szkolnym (np. sala sportowa, kotłownia, magazyn itp.). Wskazać te budynki i opisać sposób połączenia z tymi budynkami.

---

¹ Budynek może się składać z kilku części: front budynku (część główna) i skrzydła budynku

8. Kształt budynku: budynek składa się z jednej części i ma kształt prostokąta, czworokąta (określić kształt), wielokąta (określić kształt) lub budynek składa się z co najmniej 2 części (określić właściwe) – opisać kształt dla każdej części oddzielnie.
9. Budynek położony w ciągu ulicy: tak/nie oraz określić położenie frontu budynku oraz pozostałych części budynku względem istniejących ulic (prostopadłe / równoległe do ulicy), z podaniem odl. w [m] od ulicy.
Uwaga: gdy dane skrzydło nie znajduje się przy ulicy do określenia należy podać stronę świata dla danego skrzydła budynku (N, NE, E, ES, S, SW, W, WN).
10. Liczba kondygnacji w budynku: kondygnacje podziemne; kondygnacje nadziemne w tym poddasze użytkowe – tak / nie.
Uwaga: Podaje się dla każdej części / dla każdego skrzydła budynku oddzielnie.
11. Dach budynku: płaski / stromy (określić właściwe); (wpisać oddzielnie dla każdej części/ dla każdego skrzydła budynku).
12. Budynek ma układ korytarzowy / klatkowy./inny – wpisać; (określić właściwe), (wpisać oddzielnie dla każdej części/ dla każdego skrzydła budynku).
13. Liczba klatek schodowych znajdujących się w poszczególnych częściach budynku: część frontowa / skrzydło budynku oraz usytuowanie klatek schodowych w danej części budynku (dla części frontowej: na skraju, pośrodku; od strony frontowej – od ulicy, od strony dziedzińca, z boku) (wpisać oddzielnie dla każdej części/ dla każdego skrzydła budynku).
14. Liczba sal dydaktycznych / pomieszczeń zaplecza dla pracowników / pomieszczeń zaplecza technicznego /łazienek i ubikacji / innych - wpisać:
- w całym budynku;
- w każdej części / skrzydle budynku (wpisać oddzielnie);
- w ramach poszczególnych kondygnacji (układ korytarzowy), dla każdej części / skrzydła budynku oddzielnie.
15. Wskaźniki powierzchniowe (powierzchnia całkowita kondygnacji, powierzchnia użytkowa, powierzchnia usługowa, powierzchnia ruchu), powierzchnie elewacji, powierzchnie połączeń dachu, wskaźniki kubaturowe (kubatura poszczególnych części budynku), wysokości poszczególnych części budynku, wysokości poszczególnych kondygnacji².

---

² Obliczenia powinny być przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi normami w tym zakresie (Pn-ISO 9836:1997)

16. Działania termo modernizacyjne dotychczas przeprowadzone w budynku (jeżeli zostały wykonane opisać ich zakres, rok wykonania oraz koszt z rozbiem na poszczególne rodzaje prac – wymiana stolarki okiennej, wykonanie izolacji termicznej („docieplenia”) ścian, dachu budynku i inne - wymienić).

Wymienić istniejącą i dostępną dokumentację dla budynku szkoły i datę opracowania oraz autora tej dokumentacji (projekt techniczny: architektura, konstrukcja, instalacje; książka obiektu, projekty budowlane dotyczące rozbudowy lub modernizacji budynku szkoły, operat inwentaryzacyjny budynku szkoły, operat szacunkowy nieruchomości inna – wpisać rodzaj).

W danych zestawionych w ramach punktów 1-16 wskazać każdorazowo źródło uzyskanych informacji.

Wszystkie dane muszą być zgodne ze stanem faktycznym na dzień dokonywania zestawienia. Istotne będzie też wskazanie i zweryfikowanie w istniejącej dokumentacji, wszelkich zmian jakie miały miejsce i nie zostały do tej pory naniesione.

3.2. Dane dotyczące elementów wyodrębnionych w budynku szkoły (gdy na terenie szkolnym występuje więcej niż jeden budynek szkoły, dane należy zestawić dla każdego budynku oddzielnie).

Dane dotyczące elementów budynku szkoły zestawiono wyodrębniając elementy podstawowe i elementy, które występują w ramach elementów podstawowych.

Elementy podstawowe wyodrębnione w budynku stanowią:

1. Elewacje, elementy występujące w elewacji i opaska wokół budynku (opis dla każdej elewacji oddzielnie z podaniem położenia elewacji w budynku, części budynku, strony świata.
2. Odwodnienie i obróbki blacharskie występujące w elewacji i na dachu budynku.
3. Konstrukcja dachu: więźba dachowa / stropodach.
4. Pokrycie dachu.
5. Elementy architektoniczne i techniczne występujące na dachu oraz urządzenia zamontowane na dachu.
6. Elementy konstrukcyjne i wyposażenia budynku oraz pomieszczenia na poziomie poddasza.
7. Układ konstrukcyjny – ustrój nośny budynku.
8. Fundamenty i ściany fundamentowe / ściany podziemia budynku.

9. Poziom piwnic – elementy wyposażenia budynku, występujące pomieszczenia oraz dodatkowe wyjścia z budynku na tym poziomie.
10. Klatka schodowa i jej elementy.
11. Korytarze i halle na poszczególnych kondygnacjach budynku.
12. Instalacje w budynku:
  - 12.1. Przyłącze wody i instalacja zimnej wody.
  - 12.2. Przyłącze gazu i instalacja gazowa.
  - 12.3. Odprowadzenie ścieków i instalacja kanalizacyjna ściekowa.
  - 12.4. Odprowadzenie wody deszczowej z budynku – kanalizacja deszczowa.
  - 12.5. Przyłącze oraz instalacja elektryczna.
  - 12.6. Instalacja elektryczne niskiego napięcia znajdujące się w budynku: (dzwonekowa/domofonowa/telefoniczna/RTV/TVkablowej/alarmowa/monitoringu wewnątrz budynku/wewnętrznej sieci komputerowej/inna – wpisać).
  - 12.7. Instalacja centralnego ogrzewania i ciepłej wody.
  - 12.8. Wentylacja i klimatyzacja w budynku.
  - 12.9. Instalacja odgromowa budynku.
  - 12.10. Instalacja przeciwpożarowa w budynku.
  - 12.11. Oświetlenie zewnętrzne budynku.
13. Bezpośrednie otoczenie budynku (ogrodzenie – oddzielające budynek od terenu szkolnego lub od ulicy, zieleń, inne elementy zagospodarowania – wymienić i opisać).

Przykładowe elementy jakie mogą występować i jakie należy ująć w opisie, w ramach elementów podstawowych (elementy 1 - 13) zestawiono w załączniku.

- 3.3 Dane dotyczące elementów wyodrębnionych w pracowniach, w salach dydaktycznych oraz w pomieszczeniach administracyjnych, socjalnych i technicznych znajdujących się w budynku szkoły.

Dla każdego pomieszczenia należy określić jego lokalizację w budynku (podając kondygnację i oznaczenie pomieszczenia wg przyjętej numeracji), lokalizację względem stron świata oraz względem ulicy lub innego elementu/obiektu znajdującego się na terenie szkolnym (np. od strony elewacji południowej, od strony dziedzińca wewnętrznego itp.). Ponadto należy podać bieżące przeznaczenie pomieszczenia (np. pracownia – sprecyzować przedmiot, sala dydaktyczna, pokój nauczycielski, sekretariat, gabinet – sprecyzować funkcję – lekarski, dyrektora, pokój socjalny personelu obsługi

technicznej budynku, portiernia, szatnie, łazienki, ubikacje, kotłownia, magazyn – określić przeznaczenie itp.). Dla każdego pomieszczenia określić czy jest to pomieszczenie samodzielne lub też posiadające dodatkowe zaplecze (wydzielone przez wykonanie ścianki działowej lub ściany konstrukcyjne, bez odrębnego wyjścia na korytarz), podać powierzchnię pomieszczenia oraz wymiary (dł. x szer.), powierzchnię ścian oraz wysokość. W każdym pomieszczeniu proponuje się dokonania zestawienia elementów z podziałem na 2 rodzaje: elementy występujące w pomieszczeniu bez względu na jego przeznaczenie oraz elementy wyposażenia pomieszczenia wynikające z jego przeznaczenia.

3.3.1. Elementy występujące w pomieszczeniu bez względu na jego przeznaczenie (opis będzie przeprowadzony dla każdego pomieszczenia oddzielnie).

Proponuje się wyodrębnić następujących elementów:

1. Stolarka drzwiowa w pomieszczeniu – liczba oraz rozwiązanie i materiał wykonania (drzwi skrzynkowe, drzwi w ościeżnicy, pełne, przeszklone, drewniane, płycinowe, podać wiek w latach;
2. Stolarka okienna w pomieszczeniu tak/nie, gdy występuje podać rodzaj: okna, drzwi balkonowe, określić elewację, w której występują (względem stron świata), podać liczbę, rozwiązanie i materiał wykonania: skrzynkowe podwójne, pojedyncze zespolone, inne - wpisać, materiał drewniane, z PCV, metalowe np. z aluminium, inne – wpisać, podać wiek w latach;
3. Występowanie balkonu/loggii/tarasu na zewnątrz pomieszczenia – wpisać tak/nie, gdy tak podkreślić rodzaj;
4. Występowanie krat/rolet zewnętrznych w oknie/drzwiach balkonowych – tak/nie, gdy tak podkreślić właściwe, materiał wykonania, wiek w latach;
5. Rodzaj ścian występujących w pomieszczeniu: konstrukcyjne (liczba) / działowe (liczba), ściany działowe wiek w latach, materiał wykonania i grubość w cm; stwierdzić czy pierwotny układ ścian działowych został zmieniony, jeżeli tak to kiedy i w jakim zakresie, z jakiego materiału były wykonane ściany działowe pierwotnie i jaka była ich grubość.
6. Rodzaj stropu nad pomieszczeniem: drewniany/strop gęstożebrowy – wpisać typ/strop płytowy monolityczny/strop prefabrykowany płyty pełnej lub z płyty wielokanałowej – podać właściwy, podać wiek w latach;

Dodatkowo w przypadku pomieszczenia położonego w poziomie poddasza (wskazany jest opis lokalizacji przez podanie położenia w określonej połaci dachu lub elewacji) należy ustalić rodzaje warstw, materiał wykonania oraz grubości tych warstw w konstrukcji stropodachu, określić występowanie okien dachowych w połaci dachu (liczba, wiek w latach) – lokalizując je przez podanie położenia względem określonej połaci dachu lub elewacji oraz określić inne elementy, które występują wyłącznie w tym pomieszczeniu i dotyczą np. instalacji, dodatkowych przewodów kominowych itp

7. Rodzaj tynku wewnętrznego na ścianach i od spodu stropu: tradycyjny, gipsowy, suchy tynk, tynk na płycie prefabrykowanej, brak tynku, inny – wpisać, określić właściwy rodzaj tynku oraz podać wiek w latach, (wpisać oddzielnie dla ścian i dla sufitu);
8. Wykończenie ścian: określić rodzaj – malowanie farbą, tapeta, boazeria, płytki ceramiczne, inne wpisać, określić wysokość występowania dla boazerii i płytek oraz rodzaj wykończenia dla pozostałej części ściany;
9. Wykończenie sufitów: określić rodzaj – malowanie farbą, tapeta, boazeria, płytki ceramiczne, sufit podwieszony, inne wpisać,
10. Podłoże pod posadzką i posadzka:
Podłoże: warstwa wyrównawcza, polepa, inne – wpisać;
Posadzka: drewniana deski, drewniana parkiet, wykładzina dywanowa, wykładzina PCV, lastryko, płytki PCV, panele, płytki ceramiczne, inne – wpisać, (określić właściwe), podać wiek w latach.
11. Rodzaje instalacji występujących w pomieszczeniu (rodzaj materiału, liczba i rodzaj punktów odbioru, ew. typ urządzenia wytwarzającego, wiek w latach – dla każdej instalacji oddzielnie) – instalacja zimnej wody, kanalizacyjna, elektryczna, c.o., c.w., alarmowa, sieci komputerowej, dla urządzeń multimedialnych i inne - wpisać. Oddzielnie określić rodzaje i podać liczbę pionów instalacji przechodzących przez pomieszczenie oraz dostęp do tych pionów (piony w kanale instalacyjnym, piony zabudowane itp.). Określić liczbę przewodów wentylacyjnych / dymowych / spalinowych występujących w pomieszczeniu. Podać czy oprócz wentylacji grawitacyjnej występuje mechaniczna.
12. Stwierdzenie występowania sztukaterii i zdobień:
- na suficie; - na ścianach; - wokół drzwi i przy oknach, z podaniem czy występują: tak / nie ma / nie było, zachowane w stanie pierwotnym / odnowione / wykonane

powtórnie (zrekonstruowane);

Jeżeli pomieszczenie posiada dodatkowo zaplecze to należy dokonać także zestawienia elementów występujących w pomieszczeniu zaplecza.

3.3.2. Elementy wyposażenia występujące w pomieszczeniu wynikające z jego przeznaczenia (opis powinien być przeprowadzony dla każdego pomieszczenia oddzielnie).

Proponuje się wyodrębnienie następujących elementów:

1. Wyposażenie ogólnie dydaktyczne sali dydaktycznej lub pracowni:

- biurko i krzesło nauczyciela liczba i wymiary, konstrukcja, materiał wykonania, wiek;
- stoliki uczniowskie – liczba i wymiary, konstrukcja, materiał wykonania, wiek;
- krzesła dla uczniów – liczba i wymiary, konstrukcja, materiał wykonania, wiek;
- tablica szkolna - rodzaj, liczba i wymiary, konstrukcja, materiał wykonania, wiek;
- środki audiowizualne – rodzaj, typ, wiek, sposób i miejsce zainstalowania (na stałe, chowane; stojące, wiszące).

Określić dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu dzieci.

2. Dodatkowe meble w pomieszczeniu:

- szafy stojące, - szafki wiszące, - regały, - gabloty stojące i/lub wiszące.

Dla każdego mebla określić wymiary (dł. x szer. x wys.), materiał wykonania, rodzaj konstrukcji (skręcana, zbijana, spawana, sklejana, inna) i wiek w latach.

3. Oświetlenie w pomieszczeniu z rozbiciem na naturalne (liczba okien i ich wymiary) i sztuczne – rodzaj, liczba opraw, łączna moc zainstalowanych źródeł światła.

4. Ogrzewanie czy zapewnia temperaturę 18-24⁰C w pomieszczeniu.

5. Posadzka – łatwa w utrzymaniu czystości i antypoślizgowa.

6. Inne elementy – wymienić i opisać.

7. Elementy wyposażenia wynikające z przeznaczenia pracowni (dla każdej pracowni dokonać zestawienia tych elementów z podaniem ich rodzaju, typu oraz wieku w latach).

Podobnego zestawienia elementów wyposażenia wraz z opisem, należy dokonać dla wszystkich pozostałych pomieszczeń: pokój nauczycielski, sekretariat, gabinet (podać funkcję – lekarski, dyrektora), pokoje administracji (księgowość, płace), pokój socjalny personelu obsługi technicznej budynku, portiernia, szatnie, łazienki, ubikacje, magazyn inne (wpisać).

Inaczej będzie wyglądało zestawienie elementów wyposażenia pomieszczeń technicznych takich jak np. kuchnia wraz z zapleczem, kotłownia, składowanie opału / przechowywanie paliwa itp. W przypadku takich pomieszczeń najważniejsze będzie wymienienie przeznaczenia zainstalowanych urządzeń, wraz z podaniem ich wymiarów, parametrów technicznych, producenta i roku produkcji oraz dodatkowej instalacji np. łączącej poszczególne urządzenia między sobą wraz z opisem tej instalacji (materiał wykonania, przekroje, łączna długość, wiek w latach).

4. Charakterystyka szczegółowa budynku przyszkolnej sali sportowej dotycząca elementów budynku oraz pomieszczeń znajdujących się w tym budynku.

4.1. Dane dotyczące budynku sali sportowej (gdy na terenie szkolnym występuje więcej niż jeden budynek sali, dane należy zestawić dla każdego budynku oddzielnie).

Poniżej zestawiono w punktach niezbędne dane, jakie powinny być zestawione w odniesieniu do budynku sali sportowej. Są to:

1. Lokalizacja (wg. ewidencji gruntów i budynków): podać jednostkę ewidencyjną, wpisać: obręb – arkusz mapy – nr działki – nr budynku
2. Forma własności: właściciel nieruchomości gruntowej i budynku – wpisać, podać numer księgi wieczystej (jeżeli są odrębne KW dla gruntu i dla budynku – wpisać obie) oraz powierzchnia nieruchomości gruntowej, na której znajduje się budynek sali.
3. Rok budowy (może być różny dla poszczególnych części budynku, wówczas wpisać dla każdej części oddzielnie).
4. Budynek z przeznaczeniem na salę / adaptowany na salę – podać rok adaptacji
5. Budynek wpisany do rejestru zabytków/znajduje się pod opieką konserwatora / nie dotyczy (określić właściwe) i jeżeli dotyczy, podać od którego roku
6. Technologia wykonania może być różna dla poszczególnych części budynku (jeżeli tak to podać różne technologie i określić część budynku, w której występują):
(budynek o konstrukcji tradycyjnej: murowany ze stropodachem (opisać konstrukcję stropodachu); konstrukcja stalowa (słupy i dźwigary) z murowanym wypełnieniem ścian, ściany, słupy i stropodach z elementów prefabrykowanych, ściany monolityczne żelbetowe i stropodach (opisać konstrukcję); inna – opisać; (wpisać właściwe)
7. Budynek: wolnostojący lub w zabudowie zwartej (sąsiedztwo: z jednej strony, sąsiedztwo z dwóch stron), dodatkowo określić czy budynek jest narożnikowy. Zaznaczyć czy budynek jest połączony z innymi budynkami lub obiektami znajdującymi się na terenie szkolnym (np. z budynkiem szkoły, kotłowni, magazynu itp.) np. – stanowi skrzydło budynku szkoły, połączony z budynkiem szkoły łącznikiem (łącznik należy opisać oddzielnie wyodrębniając takie same elementy jak dla budynku sali), inne. Wskazać te budynki i opisać sposób połączenia z tymi

budynkami. W przypadku występowania łącznika opisać jego rok budowy, technologię wykonania oraz konstrukcję, położenie względem budynku sali.

8. Kształt budynku w rzucie z góry; liczba części budynku (poza łącznikiem): 1 lub 2 nawy bez/z przylegającą częścią zaplecza (poza obrysem nawy) – określić kształt dla każdej części oddzielnie.

Powierzchnia zabudowy; wysokość budynku; kubatura budynku. (zestawić także dla każdej części budynku oddzielnie). Wszystkie wymienione powyżej dane zestawić także oddzielnie dla łącznika (gdy występuje).

9. Budynek położony w ciągu ulicy: tak/nie oraz określić położenie wejścia głównego do budynku oraz pozostałych wejść do budynku, do części zaplecza budynku, do łącznika względem istniejących ulic (prostopadłe / równoległe do ulicy), z podaniem odl. w [m] od ulicy.

Uwaga: gdy dana część budynku nie znajduje się przy ulicy do określenia należy podać stronę świata dla danego skrzydła budynku (N, NE, E, ES, S, SW, W, WN).

10. Liczba kondygnacji w budynku sali / w części zaplecza: kondygnacje podziemne; kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe – tak / nie

Uwaga: Podaje się dla każdej części budynku oddzielnie. Dodatkowo także dla łącznika (jeżeli występuje).

11. Dach budynku: płaski / stromy (podkreślić właściwe), powierzchnia połąci dachu; (wpisać oddzielnie dla każdej części budynku / dla wydzielonego zaplecza / dla łącznika)

12. Pokrycie dachu budynku sali / wydzielonej części zaplecza / łącznika (konstrukcja, rodzaje i grubości warstw)

13. Elewacje budynku (każda oddzielnie, powierzchnia, elementy występujące -opis i charakterystyka) oraz łącznika

14. Liczba klatek schodowych znajdujących się w poszczególnych częściach budynku: oraz usytuowanie klatek schodowych w danej części budynku (dla sali sportowej i dla zaplecza sali – od ulicy, od strony dziedzińca, z boku; na skraju, pośrodku, inne;) (wpisać oddzielnie dla każdej części budynku oraz dla łącznika)

15. Liczba sal sportowych znajdujących się w budynku i ich powierzchnia oraz powierzchnia łączna zaplecza dla sali z określeniem usytuowania tego zaplecza względem sali i względem łącznika (gdy występuje).

16. Struktura (rodzaje) i liczba pomieszczeń występujących w ramach zaplecza sali sportowej.

17. Wskaźniki powierzchniowe (powierzchnia całkowita kondygnacji, powierzchnia użytkowa z rozbiem na: powierzchnię boisk w sali, powierzchnię zaplecza sportowego, powierzchnię magazynów, powierzchnia ruchu), powierzchnie elewacji, powierzchnie połączeń dachu, wskaźniki kubaturowe (kubatura poszczególnych części budynku), wysokości poszczególnych części budynku, wysokość sali, wysokości poszczególnych kondygnacji. Podobne zestawienie powierzchni i kubatury wykonać dla łącznika.
18. Działania termomodernizacyjne przeprowadzone w budynku (jeżeli zostały wykonane opisać ich zakres, rok wykonania oraz koszt z rozbiem na poszczególne rodzaje prac – wymiana stolarki okiennej, wykonanie izolacji termicznej („docieplenia”) ścian, dachu budynku i inne - wymienić). Dokonać takiego samego zestawienia dla łącznika.

Wymienić istniejącą i dostępną dokumentację dla budynku szkoły i datę opracowania oraz autora tej dokumentacji (projekt techniczny: architektura, konstrukcja, instalacje; książka obiektu, projekty budowlane dotyczące rozbudowy lub modernizacji budynku szkoły, operat inwentaryzacyjny budynku szkoły, operat szacunkowy nieruchomości inna – wpisać rodzaj).

W danych zestawionych w ramach punktów 1-18 wskazać każdorazowo źródło uzyskanych informacji.

Wszystkie dane muszą być zgodne ze stanem faktycznym na dzień dokonywania zestawienia. Istotne będzie też wskazanie i naniesienie w istniejącej dokumentacji, wszelkich zmian jakie miały miejsce i nie zostały do tej pory zaznaczone.

- 4.2. Dane dotyczące elementów wyodrębnionych w budynku sali sportowej wraz z zapleczem (gdy na terenie szkolnym występuje więcej niż jeden budynek sali, dane należy zestawić dla każdego budynku oddzielnie. Podobnie należy postąpić gdy występuje łącznik.)

Dla potrzeb usystematyzowania danych dotyczących elementów budynku sali zaproponowano podział budynku na elementy. Elementy podstawowe wyodrębnione w budynku stanowią:

1. Elewacje, elementy występujące w elewacji i opaska wokół budynku (opis dla każdej elewacji oddzielnie z podaniem położenia elewacji w budynku, części budynku, strony świata).

2. Odwodnienie i obróbki blacharskie występujące w elewacji i na dachu budynku.
3. Konstrukcja dachu: więźba dachowa / stropodach.
4. Pokrycie dachu.
5. Elementy architektoniczne i techniczne występujące na dachu oraz urządzenia zamontowane na dachu.
6. Elementy konstrukcyjne i wyposażenia budynku oraz pomieszczenia na poziomie poddasza.
7. Układ konstrukcyjny – ustrój nośny budynku.
8. Fundamenty i ściany fundamentowe / ściany podziemia budynku.
9. Poziom piwnic – elementy wyposażenia budynku, występujące pomieszczenia oraz dodatkowe wyjścia z budynku na tym poziomie.
10. Klatka schodowa i jej elementy.
11. Korytarze i halle na poszczególnych kondygnacjach budynku i/lub w poszczególnych częściach budynku.
12. Instalacje w budynku:
  - 12.1. Przyłącze wody i instalacja zimnej wody.
  - 12.2. Przyłącze gazu i instalacja gazowa.
  - 12.3. Odprowadzenie ścieków i instalacja kanalizacyjna ściekowa.
  - 12.4. Odprowadzenie wody deszczowej z budynku – kanalizacja deszczowa.
  - 12.5. Przyłącze oraz instalacja elektryczna.
  - 12.6. Instalacja elektryczne niskiego napięcia znajdujące się w budynku: (dzwonek/домофонowa/telefoniczna/RTV/TVkablowej/alarmowa/monitoringu wewnątrz budynku/wewnętrznej sieci komputerowej/inna – wpisać).
  - 12.7. Instalacja centralnego ogrzewania i ciepłej wody.
  - 12.8. Wentylacja i klimatyzacja w budynku.
  - 12.9. Instalacja odgromowa budynku.
  - 12.10. Instalacja przeciwpożarowa w budynku.
  - 12.11. Oświetlenie zewnętrzne budynku.Określić dla każdej instalacji oddzielnie sposób jej doprowadzenia do budynku (z budynku szkoły, niezależne przyłącze, inne – wpisać).
13. Bezpośrednie otoczenie budynku (ogrodzenie – oddzielające budynek od terenu szkolnego lub od ulicy, zieleń, inne elementy zagospodarowania – wymienić i opisać).

Przykładowe elementy jakie mogą występować i jakie należy ująć w opisie, w ramach elementów podstawowych (elementy 1 - 13) zestawiono w załączniku.

4.3. Dane dotyczące elementów wyodrębnionych w sali sportowej, w pomieszczeniach zaplecza tej sali i w łączniku (gdy występuje)

Dla sali oraz dla każdego pomieszczenia zaplecza należy określić jego lokalizację w budynku (podając kondygnację i oznaczenie pomieszczenia wg przyjętej numeracji), lokalizację względem stron świata oraz względem ulicy lub innego elementu/obiektu znajdującego się na terenie szkolnym (np. od strony elewacji południowej, od strony dziedzińca wewnętrznego itp.). Ponadto należy podać bieżące przeznaczenie pomieszczenia (np. szatnia dla chłopców, szatnia dla dziewcząt, umywalnie, natryski, łazienki, ubikacje, pokój trenerów, gabinet lekarski, pokój pielęgniarki, pokój socjalny personelu obsługi budynku, portiernia, kotłownia, magazyn – określić przeznaczenie itp.). Dla każdego pomieszczenia określić czy jest to pomieszczenie samodzielne lub też posiadające dodatkowe zaplecze (wydzielone przez wykonanie ścianki działowej lub ściany konstrukcyjne, bez odrębnego wyjścia na korytarz np. szatnia dla dziewcząt z natryskami i ubikacją), podać powierzchnię pomieszczenia oraz wymiary (dł. x szer.), powierzchnię ścian oraz wysokość. W każdym pomieszczeniu proponuje się dokonania zestawienia elementów z podziałem na 2 rodzaje: elementy występujące w pomieszczeniu bez względu na jego przeznaczenie oraz elementy wyposażenia pomieszczenia wynikające z jego przeznaczenia.

4.3.1. Elementy występujące w sali sportowej, w pomieszczeniach zaplecza oraz w łączniku (opis będzie przeprowadzony dla każdego pomieszczenia oddzielnie)

W przypadku sali sportowej poza jej wymiarami (dł. x szer. x wys. – liczoną do dolnej płaszczyzny - dolnego pasa dźwigarów lub poziomu oparcia dźwigarów lub do płaszczyzny sufitu lub do poziomu stropu – podać wszystkie występujące wartości wysokości; dla każdej sali oddzielnie) należy także określić:

1. Rodzaj/rodzaje boisk oraz wymiary pola/pól gry w liniach ograniczających;
2. Rodzaj posadzki oraz budowa podłogi (konstrukcja, wszystkie warstwy z podaniem ich grubości – w celu ustalenia szczegółów budowy należy przewidzieć wykonanie nawiercenia poniżej poziomu posadzki) z podaniem wieku w latach;

3. Określić czy występuje widownia – podać długość i szerokość, opisać konstrukcję, wymienić elementy wyposażenia widowni, wykończenia, poziom i ew. nachylenie względem poziomu posadzki boiska sali;
4. Określić ustrój nośny (konstrukcję) sali: podając rodzaj konstrukcji (belkowa, kratowa, łukowa, ramowa), schemat statyczny, sposób oparcia, opis dźwigarów, stężeń, słupów, ściągów, wsporników, – materiał wykonania, kształt i wymiary przekroju, sposób łączenia itp. (W załączniku do opracowania przedstawiono sposoby konstrukcji nośnej jakie mogą wystąpić w salach sportowych. Proponuje się wykorzystać ten materiał na etapie opisu ustroju nośnego.)

Ponadto proponuje się wyodrębnienie następujących elementów wspólnych występujących zarówno w sali, jak i w pomieszczeniach zaplecza:

1. Stolarka drzwiowa w sali / pomieszczeniu – liczba oraz rozwiązanie i materiał wykonania (drzwi skrzynkowe, drzwi w ościeżnicy, pełne, przeszklone, drewniane, pływcinowe, podać wiek w latach;
2. Stolarka okienna w sali / pomieszczeniu tak/nie, gdy występuje podać rodzaj: okna, drzwi balkonowe, określić elewację, w której występują (względem stron świata), podać liczbę, rozwiązanie i materiał wykonania: skrzynkowe podwójne, pojedyncze zespolone, inne - wpisać, materiał drewniane, z PCV, metalowe np. z aluminium, inne – wpisać, podać wiek w latach;
3. Występowanie balkonu/loggii/tarasu na zewnątrz sali / pomieszczenia – wpisać tak/nie, gdy tak podkreślić rodzaj;
4. Występowanie krat/rolet zewnętrznych w oknie/drzwiach balkonowych – tak/nie, gdy tak podkreślić właściwe, podać materiał wykonania, wiek w latach;
5. Rodzaj ścian występujących w sali / pomieszczeniu: konstrukcyjne (liczba) / działowe (liczba), ściany działowe wiek w latach, materiał wykonania i grubość w cm; stwierdzić czy pierwotny układ ścian działowych został zmieniony, jeżeli tak to kiedy i w jakim zakresie, z jakiego materiału były wykonane ściany działowe pierwotnie i jaka była ich grubość.
6. Rodzaj stropu nad salą / pomieszczeniem: drewniany/strop gęstożebrowy – wpisać typ/strop płytowy monolityczny/strop prefabrykowany z płyty pełnej lub z płyty wielokanałowej, z płyt korytkowych prefabrykowanych, inny wpisać – podkreślić właściwy, podać wiek w latach;

7. Dodatkowo w przypadku pomieszczenia położonego w poziomie poddasza (wskazany jest opis lokalizacji przez podanie położenia w określonej połaci dachu lub elewacji) należy ustalić rodzaje warstw, materiał wykonania oraz grubości tych warstw w konstrukcji stropodachu, określić występowanie okien dachowych w połaci dachu (liczba, wiek w latach) – lokalizując je przez podanie położenia względem określonej połaci dachu lub elewacji oraz określić inne elementy, które występują wyłącznie w tym pomieszczeniu i dotyczą np. instalacji, dodatkowych przewodów kominowych itp.
8. Rodzaj tynku wewnętrznego na ścianach i od spodu stropu/sufitu: tradycyjny, gipsowy, suchy tynk, tynk na płycie prefabrykowanej, brak tynku, inny – wpisać, podkreślić właściwy rodzaj tynku oraz podać wiek w latach, (wpisać oddzielnie dla ścian i dla sufitu);
9. Wykończenie ścian: określić rodzaj – malowanie farbą, tapeta, boazeria, płytki ceramiczne, inne wpisać; określić wysokość występowania dla boazerii i płytek oraz rodzaj wykończenia dla pozostałej części ściany; podać wiek w latach.
10. Wykończenie sufitów: określić rodzaj – malowanie farbą, tapeta, boazeria, płytki ceramiczne, sufit podwieszony, inne wpisać; podać wiek w latach lub gdy nie występuje wpisać brak.
11. Podłoże pod posadzką i posadzka dla pomieszczenia (dla sali opis odrębny – por. elementy wyodrębnione tylko w sali, ten sam punkt opracowania): podłoże: warstwa wyrównawcza, polepa, inne – wpisać oraz posadzka: drewniana deski, drewniana parkiet, wykładzina dywanowa, wykładzina PCV, lastryko, płytki PCV, panele, płytki ceramiczne, inne – wpisać, (podkreślić właściwe), podać wiek w latach.
12. Rodzaje instalacji występujących w sali / pomieszczeniu (rodzaj materiału, liczba i rodzaj punktów odbioru, ew. typ urządzenia wytwarzającego, wiek w latach – dla każdej instalacji oddzielnie) – instalacja zimnej wody, kanalizacyjna, elektryczna, c.o., c.w., alarmowa, sieci komputerowej, dla urządzeń multimedialnych i inne - wpisać. Odrębnie określić rodzaje i podać liczbę pionów instalacji występujących w sali / przechodzących przez pomieszczenie oraz dostęp do tych pionów (piony w kanale instalacyjnym, piony zabudowane itp.). Określić liczbę przewodów wentylacyjnych / dymowych / spalinowych występujących w sali / pomieszczeniu. Podać czy oprócz wentylacji grawitacyjnej występuje mechaniczna oraz określić występowanie klimatyzacji.

13. Stwierdzenie występowania sztukaterii i zdobień: - na suficie; - na ścianach; - wokół drzwi i przy oknach, z podaniem czy występują: tak / nie ma / nie było, zachowane w stanie pierwotnym / odnowione / wykonane powtórnie (zrekonstruowane);

Jeżeli pomieszczenie posiada dodatkowo zaplecze to należy dokonać także zestawienia elementów występujących w pomieszczeniu zaplecza. Do opisu łącznika proponuje się zastosować podział na elementy wspólne dla sali i dla pomieszczeń zaplecza (pkt 1-13 wymienione powyżej).

4.3.2. Elementy wyposażenia występujące w sali oraz w pomieszczeniach zaplecza wynikające z ich przeznaczenia (opis będzie przeprowadzony oddzielnie dla sali oraz dla każdego pomieszczenia)

Dla sali proponuje się wyodrębnić następujące charakterystyczne elementy wyposażenia:

1. Elementy związane na stałe z posadzką, przestawne, lub do zamocowania w posadzce (posadzka jest do tego przystosowana): bramki, wsporniki do tablic (koszykówka), słupy/słupki do siatkówki, tenisa, do skoku wzwyż i innych (wymienić rodzaje, sposób montowania), drabinki przyścienne – dla poszczególnych elementów podać wymiary, wiek w latach, materiał wykonania, położenie, zajmowaną powierzchnię;
2. Elementy występujące / zamocowane do ścian: np. tablice wyników, oprawy oświetleniowe, siatki ochronne, inne – wymienić, dla poszczególnych elementów podać wymiary, wiek w latach, materiał wykonania, położenie, zajmowaną powierzchnię;
3. Elementy zamocowane do konstrukcji nośnej dachu / stropu (dźwigary, strop, inne) – instalacje – wymienić, tablice wyników, tablice (koszykówka), elementy umożliwiające wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych na linie lub innych – określić jakich; oprawy oświetleniowe (rodzaj, liczba), elementy systemu wentylacji i klimatyzacji; określić czy elementy są przymocowane na stałe, czy też mogą być przemieszczane; dla poszczególnych elementów podać wymiary, wiek w latach, materiał wykonania, położenie, zajmowaną powierzchnię;
4. Elementy występujące na widowni – związane z posadzką (typ i konstrukcja miejsc do siedzenia, liczba rzędów, liczba miejsc w rzędzie), występujące na ścianach, przymocowane do konstrukcji nośnej (dźwigary, strop, inne) nad widownią – wziąć pod uwagę takie same elementy jak wymienione w pkt 1-3 (powyżej);

5. Elementy różnych typów instalacji: określić zajmowaną powierzchnię, położenie (np. ściana – podać stronę świata, inne), lokalizację (wysokość, w jakiej części np. ściany) – zestawić oddzielnie dla poszczególnych instalacji.

Oprócz tego proponuje się wyodrębnić elementów wyposażenia w pomieszczeniach zaplecza sali. Elementy te będą zależały od przeznaczenia pomieszczenia. Pod uwagę należy wziąć przede wszystkim umeblowanie, oświetlenie, ogrzewanie – zapewnienie odpowiedniej temperatury, antypoślizgowość posadzki, dostosowanie do korzystania z tych pomieszczeń przez osoby nie w pełni sprawne ruchowo, zabezpieczenie dostępu do pomieszczenia przed osobami niepożądanymi.

5. Charakterystyka szczegółowa terenu boisk przyszkolnych, bieżni, skoczni i innych obiektów sportowych

Przewiduje się, że dla terenu przyszkolnych obiektów sportowych nastąpi:

- Określenie i opis kształtu terenu, na którym występują boiska, bieżnie, skocznie itp. wraz z określeniem długości poszczególnych boków obwodu tego terenu.
- Wyszczególnienie rodzajów boisk i podanie dla każdego z nich wymiarów dł. x szer. w [m] w obrysie boiska, bieżni, dla skoczni i innych obiektów sportowych (jeżeli występują).
- Określenie dla każdego z tych obiektów rodzaju nawierzchni oraz podbudowy z podaniem wymiarów nawierzchni poza obrysem boiska, grubości nawierzchni i podbudowy (z rozbiciem na poszczególne warstwy – należy przewidzieć wykonanie odkrywki lub nawiercenia), typu i wymiarów ogrodzenia dla poszczególnych obiektów (jeżeli występuje) oraz występujących elementów wyposażenia związanych z przeznaczeniem obiektu (dla każdego obiektu oddzielnie). W przypadku występowania elementów wyposażenia opisać ich konstrukcje, wymiary i określić czy są zamocowane na stałe do podłoża, czy też mogą być demontowane.
- Obliczenie wielkość powierzchni rozdzielających poszczególne obiekty (pomiędzy nawierzchniami obiektów) podając wymiary dł. x szer. w [m] i opisać sposób zagospodarowania tych powierzchni.
- Opisanie, w przypadku występowania, widowni/trybuny – podając wymiary w powierzchni rzutu oraz wysokość, opisując konstrukcję (nasypowa, inna) wraz z elementami wykończenia (strefa miejsc do siedzenia, przejścia – sposób wykonania i materiał) oraz z elementami wyposażenia – siedzenia, barierki, poręcze itp.). Podać liczbę miejsc siedzących łącznie oraz w poszczególnych rzędach i liczbę rzędów.
- Opisanie elementów małej architektury, które występują na terenie przyszkolnych obiektów sportowych z podaniem nazwy, lokalizacji i liczby na całym terenie i przy poszczególnych obiektach (pergole, ławki, murki itp.) – jeżeli elementy te nie występują w ramach terenu zieleni.
- Zwymiarowanie i lokalizacja powierzchni niezagospodarowanych w ramach przyszkolnych obiektów sportowych (dla każdej powierzchni oddzielnie z podaniem powierzchni łącznej).

- Opisanie dróg wewnętrznych/chodników/ścieżek występujących w ramach obszaru obiektów sportowych, łączących poszczególne obiekty sportowe ze sobą, ze szkołą oraz z wejściami/wyjściami na teren szkolny/ lub z terenu szkolnego na zewnątrz – podanie rodzaju nawierzchni i podbudowy, określenie występowania krawężników i/lub obrzeży, szerokości oraz długości poszczególnych odcinków i długości łącznej.
- Opisanie ogrodzenia dla całego terenu przyszkolnych obiektów sportowych (jeżeli występuje niezależnie od ogrodzenia terenu szkolnego lub stanowi część tego ogrodzenia wzdłuż określonych boków) z podaniem rodzaju ogrodzenia, jego wymiarów po obwodzie oraz wysokości. Wejścia/wyjścia z ogrodzonego terenu obejmującego przyszkolne obiekty sportowe – bramy, furtki: podanie lokalizacji, rodzaju – prowadzące bezpośrednio poza teren szkolny lub prowadzące na dziedziniec/teren przy budynku szkoły, liczby poszczególnych wejść/wyjść oraz opis ich konstrukcji i wymiary.
- Opisanie instalacji oświetlenia oraz nagłośnienia dla całego terenu przyszkolnych obiektów sportowych lub dla poszczególnych obiektów (jeżeli występuje). Dla instalacji oświetlenia podać rodzaj oświetlenia, konstrukcję lamp (wolnostojące, przymocowane do istniejącego budynku (określić rodzaj budynku, sposób mocowania), wysokość zamocowania opraw, rodzaje opraw, ich liczbę – zestawienie będzie dotyczyło całego terenu, jak i pojedynczych obiektów. Opisać sposób zasilania, lokalizację włączników, zabezpieczeń przedlicznikowych, licznika, możliwość dostępu do ww. oraz sposób zabezpieczenia dostępu. Dla instalacji nagłośnienia opisać system: podając rodzaj i liczbę głośników, lokalizację, sposób zamocowania, sposób zasilania, lokalizację włączników, zabezpieczeń przedlicznikowych, licznika, możliwość dostępu do ww. oraz sposób zabezpieczenia dostępu.
- Opisanie systemu monitorującego teren przyszkolnych obiektów sportowych (jeżeli występuje). W opisie należy uwzględnić budowę tego systemu (występujące elementy wraz z rozmieszczeniem) i sposób działania. Ponadto opisać sposób zasilania, określić lokalizację miejsca sterowania i prowadzenia obserwacji oraz sposób zabezpieczenia dostępu do centrali.
- Wyszczególnienie rodzajów instalacji znajdujących się na terenie przyszkolnych obiektów sportowych. Dla każdej instalacji oddzielnie wymienić i określić sposób zasilania, ew. odprowadzania, opisać budowę – występujące elementy wraz z podaniem lokalizacji, zasięg działania oraz podać wartości maksymalne (ograniczające) dla parametru charakterystycznego dla danej instalacji – dot. np. poboru, odprowadzenia,

doprowadzenia itp. (dotyczy instalacji wodnej, odwodnienia, kanalizacyjnej, elektrycznej lub innej – wymienić).

Zalecane jest naniesienie wszystkich w/w obiektów, elementów wyposażenia, instalacji na planie terenu szkoły sporządzonym w skali 1:200 lub 1:100.

6. Charakterystyka szczegółowa dziedzińców i placów znajdujących się na terenie szkolnym.

W przypadku dziedzińców i placów znajdujących się na terenie szkolnym przewiduje się, że powinno nastąpić:

- określenie ich liczby z rozbiciem na dziedzińce i place oraz podanie przeznaczenia;
- określenie kształtu, wielkości powierzchni łącznej placów i/lub dziedzińców przyszkolnych oraz kształtów poszczególnych dziedzińców / placów i wielkości ich powierzchni, gdy można wyodrębnić te powierzchnie, z podaniem długości poszczególnych boków dla każdej powierzchni;
- zlokalizowanie poszczególnych powierzchni względem budynku/-ów szkoły, stron świata oraz wjazdu/wyjazdu z terenu szkolnego;
- opisanie rodzaju nawierzchni (betonowa, asfaltowa, utwardzona, grunt, inna – wpisać), rodzaju podbudowy z podaniem rodzaju i grubości warstw jakie występują w całym przekroju, z podaniem czy występują krawężniki / obrzeża, lub/ i opisanie dodatkowych elementów występujących w ramach danej powierzchni (pergole, ławki, trawniki, kwietniki, zadrzewienie, inne – wpisać) lub na jej granicy - dla każdego dziedzińca i/lub placu oddzielnie;
- stwierdzenie występowania dodatkowych obiektów np. wiaty, garażu, śmietnika, portierni (np. przy wjeździe na teren szkolny lub lokalnie tylko dla placu z przeznaczeniem na parking). W przypadku wystąpienia takich obiektów, dla każdego oddzielnie należy opisać przeznaczenie, wielkość powierzchni, konstrukcję, materiał wykonania, sposób wykończenia i wyposażenie w instalację;
- opisanie ogrodzenia występującego na granicach dziedzińca/-ów i/lub w obrębie placów znajdujących się na terenie przyszkolnym (jeżeli występuje) z podaniem rodzaju ogrodzenia, jego wymiarów po obwodzie oraz wysokości. Wejścia/wyjścia i wjazdy/wyjazdy z dziedzińca lub z placów na terenie szkolnym – bramy, furtki; podanie lokalizacji, rodzaju – prowadzące bezpośrednio poza teren szkolny lub prowadzące na teren obiektów sportowych, podanie liczby poszczególnych wejść/wyjść oraz opis ich konstrukcji i wymiary;
- opisanie instalacji oświetlenia oraz nagłośnienia znajdujących się na dziedzińcu/-cach i placach przyszkolnych, z rozbiciem na poszczególne place i dziedzińce (jeżeli

występuje). Dla instalacji oświetlenia podać rodzaj oświetlenia, konstrukcję lamp (wolnostojące, przymocowane do istniejącego budynku (określić rodzaj budynku, sposób mocowania), wysokość zamocowania opraw, rodzaje opraw, ich liczbę – zestawienie będzie dotyczyło wszystkich dziedzińców i placów. Opisać sposób zasilania, lokalizację włączników, zabezpieczeń przedlicznikowych, licznika, możliwość dostępu do ww. oraz sposób zabezpieczenia dostępu. Dla instalacji nagłośnienia opisać rodzaj i liczbę głośników, lokalizację, sposób zamocowania, sposób zasilania, lokalizację włączników, zabezpieczeń przedlicznikowych, licznika, możliwość dostępu do ww. oraz sposób zabezpieczenia dostępu.

- opisanie systemu monitorującego teren dziedzińców i placów przyszkolnych (jeżeli występuje). Gdy niezależnie występują dwa lub więcej systemów opisać każdy oddzielnie. W opisie należy uwzględnić budowę tego systemu (występujące elementy wraz z rozmieszczeniem) i sposób działania. Ponadto opisać sposób zasilania, określić lokalizację miejsca sterowania i prowadzenia obserwacji oraz sposób zabezpieczenia dostępu do centrali.
- wyszczególnienie rodzajów instalacji znajdujących się na dziedzińcu/-cach i placach przyszkolnych. Dla każdej instalacji oddzielnie wymienić i określić sposób zasilania, ew. odprowadzania, opisać budowę – występujące elementy wraz z podaniem lokalizacji, zasięg działania oraz podać wartości maksymalne (ograniczające) dla parametru charakterystycznego dla danej instalacji – dot. np. poboru, odprowadzenia, doprowadzenia itp. (dotyczy instalacji wodnej, odwodnienia, kanalizacyjnej, elektrycznej lub innej – wymienić).

Zalecane jest naniesienie wszystkich w/w obiektów, elementów wyposażenia, instalacji na planie terenu szkoły sporządzonym w skali 1:200 lub 1:100.

7. Charakterystyka szczegółowa dotycząca ogrodzenia terenu szkolnego, bezpośredniego sąsiedztwa tego terenu, komunikacji wewnętrznej na terenie szkolnym oraz powiązania z istniejącym układem komunikacyjnym

Proponuje się wzięcie pod uwagę i przedstawienie:

- funkcji / przeznaczenia terenów występujących w bezpośrednim sąsiedztwie terenu szkolnego – określić dla każdej strony świata oddzielnie;
- występowania bezpośredniego sąsiedztwa drogi/ulicy – określić dla każdej strony świata oddzielnie, z podaniem rodzaju/typu drogi/ulicy lub podkreślając jej brak;
- występowania wejść/wyjść z terenu szkoły względem poszczególnych stron świata i ich oddalenie od drogi/ulicy - odległość w[m] dla każdego wejścia/wyjścia (z określeniem rodzaju wejścia/wyjścia: wejście/wyjście główne szer. w [m], wejście/wyjście dodatkowe szer. w [m]). Taki sam zakres opisu powinien zostać wykonany dla wjazdów/wyjazdów z terenu szkolnego. Ponadto należy podać konstrukcję, wymiary, wiek w latach oraz lokalizację (od strony ulicy, strony świata – określić nazwę) dla poszczególnych wejść i wjazdów na teren szkolny.
- występowania zabezpieczeń w postaci barier ochronnych przy wyjściu z terenu szkoły, gdy znajduje się ono w bezpośrednim sąsiedztwie drogi/ulicy. Gdy występuje opisać konstrukcję, materiał wykonania, wymiary, wykończenie, wiek w latach; oddzielnie dla każdego wyjścia;
- opisu rodzaju ogrodzenia terenu szkoły (konstrukcja, wysokość) – z rozbiciem na poszczególne odcinki jego obwodu (z podaniem ich długości), konstrukcji ogrodzenia, podanie wieku w latach.
- odległości ogrodzenia od granicy działki (wg podziału geodezyjnego) terenu szkolnego – dla każdego boku ogrodzenia oddzielnie;
- opisu dróg/chodników/ścieżek wewnętrznych: ich powiązanie z układem komunikacyjnym na zewnątrz terenu szkolnego oraz możliwość dojazdu/dojścia do budynku szkoły, do budynku sali sportowej, do terenu przyszkolnych obiektów sportowych. Należy określić budowę (poszczególne warstwy wraz z grubościami), rodzaj nawierzchni, podać czy występują krawężniki/obrzeża, podać szerokość i długość poszczególnych odcinków oraz długość łączną.
- opisu oświetlenia terenu szkolnego – rodzaj, lokalizacja, liczba lamp wraz z opisem

- konstrukcji, liczba i rodzaje oprav;
- opisu oświetlenia występujące na zewnątrz terenu (poza ogrodzeniem terenu) szkoły – opis j.w. – oddzielnie dla każdej strony świata lub dla każdego boku ogrodzenia;
  - opisu monitoringu terenu szkoły (gdy występuje) – zakres, obszar, charakterystyka pracy systemu, wiek w latach;
  - opisu możliwości parkowania samochodów: - na terenie szkolnym, podać istniejącą liczbę miejsc parkingowych i ew. możliwość wydzielenia dodatkowych miejsc parkingowych lub na terenie bezpośrednio sąsiadującym z terenem szkoły – strona świata, powierzchnia i liczba miejsc na parkingu lub na terenie znajdującym się w określonej odległości od terenu szkoły (określić położenie tego miejsca, odległość od terenu szkoły lub od danego boku ogrodzenia terenu szkolnego);
  - zestawienia rodzajów instalacji doprowadzonych z zewnątrz do granicy terenu szkolnego lub odprowadzających na zewnątrz terenu znajdujących się w granicy terenu. Dla każdej instalacji oddzielnie wymienić i określić sposób zasilania, ew. odprowadzania, z podaniem lokalizacji w granicy terenu, opisać budowę – występujące elementy, zasięg działania oraz podać wartości maksymalne (ograniczające) dla parametru charakterystycznego (wiodącego) dla danej instalacji – dot. np. poboru, odprowadzenia, doprowadzenia itp. (dotyczy instalacji wodnej, odwodnienia, kanalizacyjnej ściekowej, kanalizacyjnej deszczowej, elektrycznej lub innej – wymienić).
  - czy przez teren szkolny lub przy jego granicy lub w niedużej odległości od jego granicy (podać w [m]) przebiegają podziemne i/lub naziemne instalacje infrastruktury technicznej – podać rodzaj instalacji, typ oraz rodzaj konstrukcji instalacji;
  - opisu terenów zieleni w obrębie całego terenu szkolnego, z rozbiciem na tereny zieleni położone przy budynku szkoły, przy budynku szkolnej sali sportowej, w obrębie terenu boisk i innych przyszkolnych obiektów sportowych, w obrębie lub w otoczeniu dziedzińców i lub placów przyszkolnych (zadrzewienie, trawniki, kwietniki, elementy tzw. małej architektury ogrodowej – murki, schody, ścieżki, ławki ogrodowe, konstrukcje wsporcze, pergole itp.). Opisanie występujących elementów z podaniem ich liczby łącznie oraz na poszczególnych wydzielonych terenach zieleni. Podanie powierzchni całkowitej oraz powierzchni dla poszczególnych terenów (w tym kształtu i wymiarów po obrysie) oraz lokalizacji.
  - opisu z podaniem wymiarów, kształtu oraz powierzchni i lokalizacji powierzchni niezagospodarowanych występujących w obrębie terenu szkolnego (oprócz terenu przyszkolnych obiektów sportowych – por rozdz. 5); dla każdej powierzchni oddzielnie.

8. Ocena stanu technicznego dla wyodrębnionych rodzajów obiektów występujących na terenie szkolnym, rodzaje napraw i stopnie pilności ich wykonania oraz szacunkowy koszt robót remontowych

Mając zaewidencjonowane dane dotyczące elementów wyodrębnionych dla poszczególnych rodzajów obiektów znajdujących się na terenie szkolnym (rozdziały 3, 4, 5, 6 i 7 oraz załącznik), można przystąpić do oceny stanu technicznego tych elementów.

Zakłada się, że ocena stanu technicznego nastąpi w ramach okresowych kontroli budynku i lokali oraz że będą ją dokonywały osoby posiadające odpowiednie uprawnienia i kwalifikacje, co reguluje Prawo Budowlane (Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku, tekst jednolity Dz. U. 2006, Nr 156 poz. 1118 z późn. zm.). Osoby te są w stanie określić stan techniczny każdego elementu oraz podać zakres robót remontowych (naprawczych) do wykonania oraz wskazać rodzaj naprawy jaka powinna zostać przeprowadzona wraz z zaleceniem czasu wykonania naprawy.

Punktem wyjścia do wyodrębnienia rodzajów napraw dla stanu w jakim mogą się znajdować oceniane elementy są następujące określenia: konserwacja, naprawa bieżąca oraz naprawa główna (definicje tych pojęć przyjęto wg Rozporząd. Min. Spraw Wewn. i Administr. z 16.08.1999 r., W sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych, Dz.U. Nr 74 poz. 836). Pojęcia te mogą być stosowane także do budynków szkół, sal sportowych, a także innych obiektów budowlanych znajdujących się na terenie szkolnym.

W oparciu o te pojęcia zaproponowano rodzaje napraw i przypisano im odpowiednie kody, w zależności od stanu technicznego w jakim znajduje się oceniany element. Rodzaje napraw będą dotyczyły zarówno elementów budynku (szkoły, sali sportowej), elementów wyodrębnionych w ramach pomieszczeń, jak i elementów pozostałych rodzajów obiektów znajdujących się na terenie szkolnym. Zestawienie zaproponowanych rodzajów napraw dla elementów, ze względu na stan techniczny ocenianych elementów przedstawia Tabela 1.

Założono, że osoby dokonujące opisu stanu technicznego będą określać także stopień pilności naprawy dla poszczególnych elementu. W celu ujednoczenia wpisów, jak również z punktu widzenia planowania robót remontowych przyjęto następujące stopnie pilności wykonania naprawy w określonym czasie:

- wykonanie natychmiastowe - kod 1,

- wykonanie w ciągu połowy roku (np. do zimy) - kod 2,
- wykonanie w ciągu 1 roku - kod 3,
- wykonanie w ciągu 3 lat - kod 4,
- wykonanie po przeszło 3 latach - kod 5.

Tabela 1.

Rodzaje napraw dla elementów, ze względu na stan techniczny elementów:

Opis stanu danego elementu	Proponowany rodzaj naprawy	Kod naprawy
Element dobrze utrzymany i konserwowany, nie ma uszkodzeń i śladów zużycia	konserwacja będzie wynikać z częstotliwości zalecanych dla danego elementu	0
Element nie ma nadmiernego zużycia, mogą występować nieznaczne uszkodzenia wynikające z użytkowania	zalecana konserwacja	1
W elemencie występują uszkodzenia i ubytki, które nie zagrażają bezpieczeństwu użytkowania	zalecana naprawa bieżąca	2
W elemencie występują uszkodzenia i ubytki, które mogą spowodować wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa użytkowania, może to nastąpić w bardzo krótkim czasie lub w czasie trudnym do określenia	zalecana naprawa główna z: - częściową wymianą elementu, -z całkowitą wymianą elementu. (wpisać właściwe)	3-1 3-2
W elemencie występują tak duże uszkodzenia i ubytki, że zagraża to bezpieczeństwu użytkowania lub element jest tak zużyty technicznie, że wymaga wymiany na nowy	zalecana naprawa główna oraz konieczność zamknięcia na czas naprawy budynku, obiektu lub podstawa do rozbiórki budynku, obiektu	4 5

Proponuje się, aby w opisie stanu technicznego nie stosować określeń niejednoznacznych np. wpisując stan dobry, dostateczny, zły itp. W opisie powinny się pojawić konkretne określenia odzwierciedlające widoczne uszkodzenia, ubytki, zachodzące zjawiska (zawilgocenie, zagrzybienie) itp. Przy opisie stanu technicznego elementu należy określić zakres uszkodzenia (wyrażony w jednostkach charakterystycznych dla danego elementu [m, m², m³,], liczbowo w sztukach itp. lub w % wielkości całego elementu), zaproponować rodzaj i ilość prac remontowych do wykonania, przyjąć rodzaj naprawy i stopień pilności jej wykonania (przypisując odpowiednie kody) oraz podać szacunkowy koszt jednostkowy oraz całkowity wykonania naprawy (zaznaczyć źródło uzyskanej informacji i kosztach – publikacje o cenach robót + nazwa wydawnictwa lub bezpośrednio od firmy wykonawczej oraz podać czas, w którym ceny obowiązują/-wały). W sytuacji, gdy ocena stanu technicznego danego elementu jest niejednoznaczna z punktu widzenia osoby dokonującej tej

oceny i trudno jest wskazać konkretne zalecenia należy wprowadzić zapis: „wskazane oględziny uzupełniające inżyniera konstruktora / elektryka / instalatora w danej branży lub rzeczoznawcy budowlanego”.

9. Przykłady prac modernizacyjnych, jakie mogą wystąpić dla istniejących budynków i obiektów znajdujących się na terenie szkolnym

Na początku tego rozdziału podane zostaną dwie definicje modernizacji. Pierwsza z nich ma charakter szczegółowy i pod pojęciem modernizacji rozumie się w niej „wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których uzyskuje się co najmniej: - poprawę standardu użytkowego lub technicznego, wydłużenie okresu użytkowania przynajmniej o 20%, obniżenie kosztów eksploatacji obiektu, przyrost zdolności produkcyjnej lub usługowej obiektu” (wg „Zużycie obiektów budowlanych oraz podstawowe nazewnictwo budowlane”, Baranowski W., WACETOB Warszawa 2000). Natomiast druga definicja ma charakter bardzo ogólny i pod tym pojęciem rozumie się „wprowadzenie zmian i ulepszeń w istniejącym budynku (obiekcie budowlanym - *dod. aut.*) lub jego części celem doprowadzenia go do stanu możliwego do zaakceptowania” (w PN-ISO 15686-1:2005 Budynki i budowle. Planowanie okresu użytkowania. Część 1: Zasady ogólne).

W oparciu o tak rozumiane pojęcie modernizacji zaproponowano dla każdego z 5 rodzajów obiektów wyodrębnionych na terenie szkolnym zakres robót modernizacyjnych jakie mogą zostać wykonane na danym obiekcie.

W odniesieniu do budynku szkoły (rozdz. 3 i załącznik) prace modernizacyjne mogą dotyczyć:

- prac termo modernizacyjnych w pełnym zakresie (ściany, strop nad piwnicą, dach/stropodach, stolarka zewnętrzna, instalacja grzewcza, wentylacja);
- wykonania dźwigu osobowego (na zewnątrz lub wewnątrz);
- określenia możliwości adaptacji poddasza lub piwnicy na potrzeby szkoły – dodatkowe sale, pracownie, zaplecze materiałowe, magazyny, itp.;
- wszelkich instalacji znajdujących się w budynku lub możliwych do wykonania (sieć komputerowa, klimatyzacja, monitoring itp.);
- wejść do budynku, w tym także dostosowania dla osób nie w pełni sprawnych ruchowo;
- dostosowania pomieszczeń do wymagań pracowni o określonym przeznaczeniu - dostosowanie instalacji, posadzek i innych elementów wykończenia;
- wyposażenia pomieszczeń w urządzenia i sprzęt wg obowiązujących standardów wynikających z przeznaczenia danego rodzaju pomieszczenia;

W odniesieniu do budynku przyszkolnej sali sportowej (rozdz. 4 i załącznik) prace modernizacyjne mogą dotyczyć:

- prac termo modernizacyjnych w pełnym zakresie (ściany, strop nad piwnicą, dach/stropodach, stolarka zewnętrzna, instalacja grzewcza, wentylacja);
- określenia możliwości adaptacji poddasza lub piwnicy na potrzeby zaplecza sali – zaplecze administracyjno-biurowe, magazyny, itp.;
- wszelkich instalacji znajdujących się w budynku lub dodatkowych możliwych do wykonania (sieć komputerowa, klimatyzacja, monitoring itp.);
- wejść do budynku, w tym także dostosowania wejścia na salę/widownię dla osób nie w pełni sprawnych ruchowo;
- zmiany wymiarów wewnętrznych (wysokość lub szerokości lub długości) sali;
- możliwości przeniesienia, zmiany układu lub powiększenia części zaplecza sali sportowej;
- wykonania posadzki o nawierzchni najbardziej odpowiadającej zaproponowanym do uprawiania dyscyplinom sportowym;
- wykonania lub przebudowy istniejącej widowni;
- możliwości / zakresu zmian w przypadku podwieszenia elementów wyposażenia, instalacji itp. do konstrukcji nośnej sali;
- wyposażenia sali w niezbędne elementy wynikające z jej przeznaczenia do przeprowadzania zajęć wychowania fizycznego, do odbywania rozgrywek młodzieżowych lub seniorskich, amatorskich lub zawodowych;
- wykończenia i wyposażenia pomieszczeń zaplecza wg obowiązujących standardów wynikających z przeznaczenia danego rodzaju pomieszczenia, w tym także ich przystosowanie do korzystania przez osoby nie w pełni sprawne ruchowo;
- wykonania dodatkowego ogrodzenia wokół sali wraz z zapleczem lub dodatkowego wejścia, w celu umożliwienia korzystania z obiektu poza zajęciami szkolnymi, przez osoby z poza szkoły.

W odniesieniu do terenu boisk przyszkolnych, bieżni, skoczni i innych przyszkolnych obiektów sportowych (rozdz. 5) prace modernizacyjne mogą dotyczyć:

- zmiany istniejącego układu/rozmieszczenia obiektów lub pojedynczych obiektów. W jednym i w drugim przypadku należy zaproponować docelowe rodzaje obiektów, które mogą wystąpić w danym miejscu wraz z podaniem ich wymiarów oraz określić rodzaje i zakres prac do wykonania, związanych z realizacją tych obiektów;

- przebudowy istniejącego obiektu (położenie obiektu nie ulega zmianie, jego przeznaczenie może pozostać niezmienione lub może się zmienić): w tym przypadku należy określić wymiary obiektu oraz zakres prac proponowanych do wykonania (np. uzupełnienie podbudowy ze względu na większe wymiary – opisać warstwy, wykonanie nowej nawierzchni – podać rodzaj, obramowanie nawierzchni, urządzenia wyposażenia – wymienić);
- rozbudowy istniejącej widowni lub wykonania nowej;
- dróg wewnętrznych/chodników/ścieżek występujących w ramach obszaru obiektów sportowych, łączących poszczególne obiekty sportowe ze sobą, ze szkołą oraz z wejściami/wyjściami na teren szkolny/ lub z terenu szkolnego na zewnątrz;
- wykonania/rozbudowy instalacji oświetlenia, nagłośnienia i systemu monitorującego cały teren przyszkolnych obiektów sportowych lub/i pojedyncze obiekty;
- zakresu rozbudowy i możliwości dostosowania pozostałych instalacji dla potrzeb użytkowania obiektów sportowych (instalacja wodociągowa, kanalizacja deszczowa, odwodnienie boisk itp.);
- określenia warunków jakie muszą być zapewnione wraz z rodzajem prac do wykonania w celu przekrycia określonych obiektów (na stałe lub sezonowo) przez wykonanie hal namiotowych lub pneumatycznych – wskazać nad jakimi obiektami będzie możliwe wykonanie takiej hali;
- wykonania dodatkowego ogrodzenia wokół terenu przyszkolnych obiektów sportowych wraz z dodatkowym/-ymi wejściami na ten teren z poza terenu szkolnego, w celu umożliwienia korzystania z obiektów poza zajęciami szkolnymi, przez osoby z poza szkoły. Dodatkowe ogrodzenie może wystąpić także pomiędzy poszczególnymi obiektami.

W odniesieniu do dziedzińców i placów (rozdz. 6), znajdujących się na terenie szkolnym, prace modernizacyjne mogą dotyczyć:

- wykonania dodatkowych elementów w obrębie dziedzińca/placu – np. dot. małej architektury, zieleni, innych;
- wymiany/wykonania nowej nawierzchni (dziedzińce i place);
- dodatkowego ogrodzenia (plac – parking) w połączeniu z zabezpieczeniem wjazdu;
- wykonania / rozbudowy instalacji oświetlenia, systemu monitorującego poszczególne dziedzińce i place;

- wykonania nowych/powiększenia istniejącej liczby miejsc parkingowych w obrębie placów;
- dostosowania pozostałych instalacji dla potrzeb użytkowania dziedzińców i placów (instalacja wodociągowa, kanalizacja deszczowa, odwodnienie itp.).

W odniesieniu do ogrodzenia terenu szkolnego, bezpośredniego sąsiedztwa tego terenu, komunikacji wewnętrznej na terenie szkolnym (rozd. 7), prace modernizacyjne mogą dotyczyć:

- przesunięcia (do granic działki) i/lub zmiany ogrodzenia terenu szkolnego;
- zmiany lokalizacji/wymiany bram/furtek prowadzących na teren szkolny;
- wykonania/wymiany/rozbudowania zabezpieczeń w postaci barier ochronnych przy wyjściach z terenu szkolnego, gdy znajdują się one w bezpośrednim sąsiedztwie drogi/ulicy;
- wykonania/przebudowy układu dróg/chodników/ścieżek wewnętrznych: ich powiązanie z układem komunikacyjnym na zewnątrz terenu szkolnego oraz możliwość dojazdu/dojścia do budynku szkoły, do budynku sali sportowej, do terenu przyszkolnych obiektów sportowych;
- wykonania parkingu na zewnątrz ogrodzenia terenu szkolnego.

W odniesieniu do wszystkich rodzajów obiektów wskazane będzie zaproponowanie, wraz z podaniem lokalizacji, wykonania obiektów małej architektury oraz zieleni.

Przy proponowanym zakresie modernizacji dla poszczególnych budynków i obiektów należy opisać prace modernizacyjne, podać ilość tych prac oraz szacunkowy koszt jednostkowy i koszt całkowity wykonania modernizacji (zaznaczyć źródło uzyskanych informacji i kosztach – publikacje o cenach robót + nazwa wydawnictwa lub bezpośrednio od firmy wykonawczej oraz podać czas, w którym ceny obowiązują/-zywały).

10. Zakończenie

Celem opracowania było zaproponowanie sposobu i zakresu oceny stanu technicznego budynku szkoły, budynku przyszkolnej sali sportowej, obiektów sportowych oraz innych obiektów znajdujących się w obrębie terenu szkolnego. Uznano, że dla potrzeb analizy poszczególnych rodzajów budynków i obiektów, wygodnie będzie je podzielić na 5 rodzajów (por. Wprowadzenie). W pierwszej kolejności przedstawiono w opracowaniu dane jakie o poszczególnych budynkach i obiektach należy zebrać, przed przystąpieniem do wykonywania oceny stanu technicznego. W przypadku budynków dane te zostały odpowiednio pogrupowane. Dla każdego budynku lub obiektu wyodrębnione zostały elementy, które poddane będą ocenie (rozdziały 3-7 oraz załącznik). W ostatnim rozdziale opracowania zestawiono przykłady prac modernizacyjnych jakie mogą zostać wykonane w poszczególnych rodzajach budynków lub obiektów znajdujących się na terenie szkolnym. Mając bowiem zebrane informacje o budynku/obiekcie dokonując oceny jego stanu technicznego, warto rozpoznać możliwości wprowadzenia w tym budynku/obiekcie zmian, ulepszeń, a tym samym podniesienia jego standardu.

Przeprowadzenie oceny stanu technicznego wraz z oszacowaniem kosztów napraw oraz zakresu i kosztów modernizacji pozwoli na określenie sposobu działania – przyjęcie priorytetów, scenariuszy postępowania, w odniesieniu do budynków i obiektów znajdujących się na terenach szkolnych, położonych w Mieście i w Gminie Swarzędz.